

لومړی ټولګی

د انگلیسي ژبې هنر/سواد

په لاندې ډول برجسته سرلیکونه د انگلیسي ژبې د هنرونو/سواد د معیارونو د پراخې ساحې نچور وړاندې کوي چې په څلورم ټولګي کې لوستل شوي دي.

د لوستلو بنسټیز مهارتونه

زده کوونکي خپله هغه وړتیا بشپړې تر څو

- د پریښت په لومړنیو ځانګړتیاوو باندې پوه شي او تنظیم یې کړي
- گفتاري کلمې، څپې او غرونو باندې پوه شي
- د ټولګي په کچه د کلمو لوستل
- د درک څخه د ملاتړ لپاره یې په کافي اندازه دقت او روانی سره ولولئ

لوستل

زده کوونکي خپله هغه وړتیا بشپړې تر څو

- تر څو ادبي متن درک او شواهد ترې استخراج کړي
- معلوماتي متن درک کړي او له هغې څخه شواهد ترلاسه کړي
- د کلیدي جزئیاتو په اړه پوښتنه وکړي او پوښتنو ته ځواب ور کړي
- د متن څخه په استفادې د کلمو او عبارتونو معاني وټاکي
- کلیدي جزئیاتو ته په مراجعې کولو سره په نظر باندې پوهیدل څرګند کړي

لیکل

زده کوونکي خپله هغه وړتیا بشپړې تر څو

- موضوعات، دلایل، حقایق او یا نور جزئیات معرفي کړي
- د لویانو په لارښوونه او ملاتړ سره د خپلو تجربو معلومات په یاد راوړي او یا له چمتو شویو سرچینو څخه معلومات را غونډ کړي
- د بندیدو یو ډول حس رامنځته کوي

څېرې کول او اوریدل

زده کوونکي خپله هغه وړتیا بشپړې تر څو

- له هوکړه شویو اصولو مطابق یو له بل سره په اغیزناک ډول همکاري وکړي
- د ګڼ شمیر ادلون بدلون له لارې خپلو خبرو ته ادامه ور کړي

ژبه

زده کوونکي خپله هغه وړتیا بشپړې تر څو

- د ټولګي له کچې سره سم د معیاري انگلیسي څخه کار واخلي
- له هغو کلمو او متنونو څخه کار واخلي چې د خبرو اترو او متن لوستلو پر مهال یې ترلاسه کړي دي

د لومړي ټولګي ریاضیات

په لاندې ډول برجسته سرلیکونه د ریاضیکي مطالبو د معیارونو د پراخې ساحې نچور وړاندې کوي چې په لومړي ټولګي کې لوستل شوي دي. په ټولو ټولګیو کې د ریاضیاتو مینځپانګې زده کړه د ریاضیاتو تمرین لپاره معیارونه کې ځای په ځای شوي چې د ستونزې حل کولو، مفکورې پوهه، د ریاضیاتو په کارولو سره د نړۍ ماډل کولو، او د ریاضیاتي استدلال ارتباط کې د زده کوونکو مهارت ته وده ورکوي

عملي او الجبري فکر کول

زده کوونکي به

- د جمعي او تفریق په اړوند مسائل په ګوته او حل کړي
- د عملیو له ځانګړنو څخه کار اخلي او عملي کوي یې

- د جمعی او تفریق ترمنځ په اړیکو باندې پوه شي
- تر 20 پورې جمع او تفریق ترسره کړي
- د جمعی او تفریق په معادلو باندې کار وکړي

په لسم ټولګي کې شمېرې او عمليې

زده کوونکي به

- د شمیر لړۍ پراخه کړي
- مکاني ارزښت درک کړي
- د جمعی او تفریق لپاره د مکاني ارزښت او د عملیو د ځانګړنو څخه کار واخلي

د اندازه کولو واحدونه او معلومات

زده کوونکي به

- د اوږدوالي د واحدونو په تکرار کولو سره د په غیر مستقیم ډول اوږدوالی اندازه کړي
- وخت به ووايي او ولیکي
- معلومات بیا وړاندې او تفسیر کړي

هندسه

زده کوونکي به

- له شکلونو او د هغوی له صفتونو سره استدلال

د لومړي ټولګي ساینس

په لاندې ډول برجسته سرلیکونه درې معیارونو د پراخي ساحې نچور وړاندې کوي چې په هغې کې په لومړي ټولګي کې د عملي محتوا معیارونه او زموږ په ټولنه کې د علم د پرمختګ لپاره د عملي تمرینونو ترسره کول شامل دي. په علم کې د بریالیتوب لپاره حیاتي مهارتونه عبارت دي له: د شواهدو لیدل، را غونډول، تحلیل کول او د هغوی تفسیر وړاندې کول.

ژوند

زده کوونکي خپله هغه وړتیا ښيي تر څو

- اورګانیزمونه د هغوی د فزیکي خصوصیاتو پر بنسټ تنظیم کړي
- استنباط کړي چې څه ډول د یوه ژوندي موجود فزیکي خصوصیات د هغې له ژوندي پاتې کیدو سره مرسته کوي
- د والدینو او اولادونو ورته ځانګړې پرتله کړي او په ګوته کړي چې دوی ولې یو بل ته ورته دي مګر هو به هو یو ډول نه

فزیکي

زده کوونکي خپله هغه وړتیا ښيي تر څو

- په اثبات و رسوي چې جامدات او مایعات ځانګړي خصوصیات لري
- د جامداتو او مایعاتو په ګروپونو کې ورته والي او توپيرونه تشخیص کړي
- جامدات او مایعات د خپلو خصوصیاتو پر بنسټ طبقه بندي کړي او د شواهدو پر بنسټ د دوی ټکلو ته موجه دلایل ومومي

ځمکه

زده کوونکي خپله هغه وړتیا ښيي تر څو

- ځمکنی مواد د دوی د خصوصیاتو پر بنسټ پرتله او طبقه بندي کړي

علمي تجربې

زده کوونکي خپله هغه وړتیا ښيي تر څو

- د کلماتو او انځوریزو وسایلو څخه په ګټې اخیستلو سره عملي فکر کول په شفاهي او لیکلي بڼه سره وښلوي استازیتوب کول (ګیرافونه، ډیاګرامونه، انځورونه)
- د لایزات پوهیدو لپاره پوښتنې وکړي او تشخیص کړي چې کومې پوښتنې د آزمایشت وړ دي

- علمي پلټنې پلان او ترسره کړئ

د لومړي ټولگي اجتماعيات

په لاندې ډول برجسته سرليکونه د اجتماعياتو د مطالبو د معيارونو د پراخې ساحې نچور وړاندې کوي چې په لومړي ټولگي کې لوستل شوي دي. د لومړي ټولگي اجتماعيات له تاريخ او جغرافيه څخه کار اخلي تر څو له زده کوونکو سره مرسته وکړي چې خپل فزيکي چاپيريال او کلتور وپيژني او له نورو ځايونو او کلتورونو سره د دوی پرتله ترسره کړي. سربيره پر دې، د لومړي ټولگي زده کوونکي د اقتصاد او مدني برخو څخه کار اخلي ترڅو د دندو ډولونه او د مشرانو رولونه تشریح کړي.

تاريخ

زده کوونکي خپله هغه وړتيا بڼې تر څو

- په تيرو وختونو کې د پيښو بيلگي او تاريخي ترتيب تشریح کړئ
- د ژوند پيښې په تاريخي ترتيب سره تنظيمي کړي
- د معلوماتو د ډبرې سرچينو په کارولو سره د بيلابيلو کلتورونو گډو او ځانگړو ځانگړتياو په اړه بحث وکړي
- د تيرو وختونو مشهور امریکايان وپيژني چې په خورا زړورتيا سره يې مشري ترسره کړې ده

جغرافيه

زده کوونکي خپله هغه وړتيا بڼې تر څو

- نقشي تشریح کړئ او دا چې نړۍ د ځمکې څخه په بيلابيلو ډولونو سره استازيتوب کوي
- لارښوني سره سم اصطلاحات وکاروی
- شخصي پټې ولولي
- له ځمکې څخه د خلکو د گټې اخيستلو او د هغې له سرچينو سره د اړيکو د څرنگوالي په اړه بيلگي وړاندې کړي

اقتصاد

زده کوونکي خپله هغه وړتيا بڼې تر څو

- د دندو د ډولونه بيلگي وړاندې کړي
- پوه شئ چې خلک دندې غوره کوي
- لنډ مهاله مالي موخي تعريف کړي
- د لنډ مهاله مالي موخو د ترلاسه کولو لپاره دعايد د سرچينو په اړه خبرې وکړي

مدني زده کړې

زده کوونکي خپله هغه وړتيا بڼې تر څو

- د مسووليت منوونکي مشر ځانگړې تشریح کړي
- دواړه رهبر او د ټيم غړی و اوسي
- د پام وړ ځايونه وپيژنئ (د ازادۍ مجسمه، پلازمينه، سپينه ماڼۍ...)
- د نورو ټولنو د نوموتو مشرانو بيلگي وړاندې کړي

د لومړي ټولگي هنرونه

په لاندې ډول برجسته سرليکونه د هنرونو د مطالبو د معيارونو د پراخې ساحې نچور وړاندې کوي چې په لومړي ټولگي کې لوستل شوي دي. د لومړي ټولگي هنر د يوه هنري اثر د جوړولو لپاره مقدمه ده چې نظريات، احساسات او خيالات سره نښلوي. همداراز زده کوونکي به په دې پوه شي چې هنر يو کيسه بيانوي. زده کوونکي به د خپل هنر او د نورو د هنرونو په اړه بحث وکړي، اړيکي ټينگي کړي او ځواب ورکړي.

د درک کولو لپاره مشاهده او زده کړه وکړئ

- زده کوونکي خپله هغه وړتیا ښيي تر څو
- د هنري کار د احساساتو څرگندوي وپيژني او تشریح کړي
- په دې به هم وپوهېږي او تشریح کړي چې هنر د خلکو، ځایونو او شیانو کیسې بیانوي

د انعکاس په موخه تجسم او نقد

- زده کوونکي خپله هغه وړتیا ښيي تر څو
- د هنري شخصي کارونو او د نورو هنرونو ته ځواب ور کول او بحث کول

د جوړولو لپاره اختراع او کشف ترسره کړي

- زده کوونکي خپله هغه وړتیا ښيي تر څو
- د نظریاتو، احساساتو، یا خیالاتو د تړاو ور کولو لپاره هنري کار ترسره کړي
- د نظریاتو، احساساتو او خیالاتو د څرگندولو لپاره د هنر منځګریتوب او پروسې په ډیری لارو کې وکاروي

د لیرد تشریح او نښلول

- زده کوونکي خپله هغه وړتیا ښيي تر څو
- پوه شئ چې څنګه بصري هنرونه د ځان، کورنۍ او ملګرو سره د اړیکو په ټینګولو کې تړاو لري

د لومړي ټولګي د فزیک زده کړي

په لاندې ډول برجسته سرلیکونه د فزیک د زده کړو د معیارونو د پراخې ساحې نچور وړاندې کوي چې په لومړي ټولګي کې لوستل شوي دي. په لومړي ټولګي کې، لومړنۍ موخه د زده کونکو لپاره دا ده چې د لومړني لوکوموټر او غیر لوکوموټر مهارتونو، لومړني روغتیا مفکورې او د ځایي پوهاوي پراختیا پیل او وده کړي.

د خوځښت وړتیا او پوهه

- زده کوونکي به
- شخصي او عمومي ځایونه او حدود څرګند کړي
- د بیلابیلو لوکوموټر او غیر لوکوموټر د بیلګو په کارولو سره د سفر مخکې او څنګ ته لارښوونې ترسره کړي
- د شیانو لاسوهنه لکه توپونه، هوپس، جمپ رسی، او پری

جسمي او شخصي روغتیا

- زده کوونکي به
- مشخص تمرینونه وپيژني او ترسره کړي کوم چې د عضلاتو ځواک او برداشت د مختلفو عضلاتو ګروپونو ښه کولو لپاره ترسره کېدی شي

احساسات او ټولنیزه هوساینه

- زده کوونکي به
- د ساده لوبو لپاره قواعد تعقیب کړي
- په فزیکي فعالیت کې د اغیزمن ملګري یا ډلې غړي کېدو ځانګړتیاوې وپيژني او وښيي

د مخنیوي او خطر مدیریت

- زده کوونکي به
- د کلامي او غیر کلامي لارښوونو تعقیب کولو وړتیا ښودل

د لومړي ټولګي موسیقي

په لاندې ډول برجسته سرلیکونه د موسیقي د مطالبو د معیارونو د پراخې ساحې نچور وړاندې کوي چې په لومړي ټولګي کې لوستل شوي

دي. د لومړي ټولگي موسيقي د غږولو وړتيا ته ځانگړې شوي ده، د سندرې پيل کولو تخنيک، پيليز تال او په اوريدلو باندې تمرکز کول. يادښت: په لاندې ډول لېست شوي ساحې به په دواړو سمسترونو کې ونه ارزول شي.

اظهار - ترسره کول

زده کوونکي به وکولای شي تر څو

- د سر غږ ښکاره کړی (سپک، روښانه غږ)
- ثابت ضربان څرگند کړي

جوړول - کمپوز کول او له چمتووالي پرته اجرا کول

زده کوونکي به وکولای شي تر څو

- د ربعي نوټ، ربع آرام، او د اتم نوټونو يو جوړه په کارولو سره د 4 بيت تال بيلگي رامینځته کړی

تيوري - د موسيقي سواد

زده کوونکي به وکولای شي تر څو

- د ضرب او تال ترمنځ توپير څرگند کړی
- د ربع يادښت، ربع آرام، او د اتم نوټونو يو جوړه په کارولو سره پيژندل او تشریح کول

ښکلا پيژندلو ته ارزښت ور کول - ستاينه او ارزونه

زده کوونکي به وکولای شي تر څو

- په مناسبه توگه د موسيقي په فعاليتونو کې برخه واخلي چې شريکول، بارونه اخيستل، او په ځانگړې توگه د نورو د نظريانو اوريدل شامل دي
- موسيقي ته حرکتونه رامینځته کړی چې متمرکز اوريدل منعکس کړي